

Sextant Tychona Brahe
Monstranz, Turnov
dřevo, mosaz
Soukromá sbírka

Rekonstrukce astronomického sextantu slavného dánského astronoma Tychona Brahe (1546–1601). Brahe působil na sklonku své kariéry v Praze na dvoře Rudolfa II.

V roce 1576 získal jako léno ostrov Hven ležící v průlivu Øresund mezi Dánskem a Švédskem, kde vybudoval dvě observatoře Uranienborg a Stjerneborg. Hven se stal vědeckým centrem severu Evropy. Po dvaceti letech astronomického pozorování byl nucen ostrov opustit. V roce 1599 přesídlil do Prahy a získal funkci císařského astronoma. Později pozval ke spolupráci matematika Johanna Keplera (1571–1630). Kepler prostudoval a propočítal Tychonova rozsáhlá a přesná pozorování. Zhodnotil je především formulací tří zákonů o pohybu planet a vydáním Rudolfských tabulek se souřadnicemi hvězd. Díky nim dvěma, dalším vědcům a konstruktérům přístrojů vzniklo v Praze špičkové středisko renesanční vědy. Tycho Brahe zemřel v Praze 24. října 1601 a je pohřben v chrámu Panny Marie před Týnem na Starém Městě.

Tycho měl skvělé přístrojové vybavení, žádný z jeho přístrojů se však do dnešních dnů nedochoval. Jediným, ale výborným pramenným materiálem ke studiu jeho přístrojů je kniha *Astronomiæ instauratæ mechanica*. Do ní zařadil své rozmanité pomůcky, převážně sektory (sextanty, kvadranty, půlkruh), armilární sféry, paralaktická pravítka a velký glóbus, celkem 22 exemplářů. Vystavený sextant byl zhotoven díky popisu a kresbě v této knize. Sextant používal Brahe k měření úhlové vzdálenosti dvou objektů na obloze. Při měření pracoval s dalším pozorovatelem, každý z nich cílil na „svou hvězdu“. Ten, který obsluhoval záměrné pravítko, odečetl měřený úhel na stupnici.